

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak

w sprawie **P. L.** po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2016 r.

zażalenia, wniesionego przez pełnomocnika lustrowanego
na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego z dnia 31 grudnia 2015 r.,
w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Przewodniczącemu II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego celem podjęcia dalszych czynności w związku z wniesioną kasacją.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik lustrowanego wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22 października 2015 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 26 czerwca 2015 r.

Zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2015 r., , na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 21b ust. 6 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944- 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013, poz. 1388), Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego odmówił przyjęcia kasacji. Na podstawie art. 527 § 4 k.p.k. nakazano zwrócić lustrowanemu wniesioną od kasacji opłatę.

Zażalenie na to zarządzenie - w zakresie pkt I - złożył pełnomocnik lustrowanego podnosząc obrazę przepisu art. 520 § 1 k.p.k., poprzez błędną wykładnię art. 21b ust. 6 ustawy lustracyjnej i bezpodstawne przyjęcie, że lustrowany nie ma uprawnienia do złożenia kasacji, podczas gdy takie prawo mu przysługiwało. Konkludując wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie i podniesione w nim argumenty należało uznać za zasadne, co skutkowało wydaniem orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

W uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia wskazano, że zgodnie z treścią art. 21b ust. 6 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944- 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013, poz. 1388) wynika, że w postępowaniu lustracyjnym kasację od prawomocnego orzeczenia sądu mogą wnieść wyłącznie Prokurator Generalny oraz Rzecznik Praw Obywatelskich z urzędu lub na wniosek osoby lustrowanej. Z tego zaś wywiedziono, że skoro autorem kasacji jest lustrowany (w istocie obrońca lustrowanego), to tym samym kasacja została wniesiona przez osobę nieuprawnioną w myśl cytowanego wyżej przepisu, co legło zaś u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Istotnie prawidłowo w sprawie przedmiotowej przytoczono treść przepisu art. 21 ust. 6 ustawy lustracyjnej, nie dostrzeżono jednak, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. (K 2/07, OTK ZU 2007, Nr 5A, poz. 48 i Dz.U. Nr 85, poz. 571) uznano art. 21b ust. 6 w pkt 1 ustawy z 2006 r., w zakresie w jakim pozbawia osobę lustrowaną prawa do wniesienia kasacji od prawomocnego orzeczenia sądu, za niezgodny z art. 2, art. 31 ust. 3 Konstytucji i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. W uzasadnieniu wyroku wskazano, iż przyznanie prawa wniesienia kasacji tylko Prokuratorowi Generalnemu i Rzecznikowi Praw Obywatelskich, wprowadza niczym nieuzasadnione ograniczenie, podczas gdy owo prawo powinno przysługiwać również osobie lustrowanej, i w żadnym razie nie może być uzależnione od decyzji powyżej wskazanych organów.

Z uwagi na brak w orzeczeniu TK odroczenia daty utraty przez zakwestionowany przepis swej mocy prawnej - omawiana norma ustawy z 2006 r.

nie obowiązuje od daty jego publikacji (art. 190 ust. 3 Konstytucji), czyli od dnia 11 maja 2007 r. **To zaś oznacza, że prawo do wystąpienia z kasacją w oparciu o rażące naruszenie prawa w postępowaniu lustracyjnym, mogące przy tym mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, ma także lustrowany**, z tym, że już stosownie do wymogów Kodeksu postępowania karnego, jako że zgodnie z art. 19 tej ustawy w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Tym samym na gruncie ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentacji organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.) funkcjonują aktualnie dwa rodzaje kasacji: skarga lustrowanego wnoszona w oparciu i na zasadach wskazanych w k.p.k., a więc tylko od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie lustracyjne oraz kasacja podmiotów określonych w art. 21b ust. 6 ustawy z 2006 r., mogących występować z tą skargą zarówno z urzędu, jak i na wniosek strony postępowania lustracyjnego (prokuratora IPN lub lustrowanego), od każdego przy tym prawomocnego orzeczenia, a nie tylko wydanego w drugiej instancji i to w oparciu o szersze podstawy kasacyjne niż w k.p.k., a wskazany przepis tej ustawy uznać należy za *lex specialis* wobec art. 521 k.p.k. Powyższe ma pełne zastosowanie do postępowań lustracyjnych prowadzonych w oparciu o przepisy ustawy z 2006 r. (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007, K 2/07, OTK-A-2007/5/48; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2009 r., II KK 41/09, OSNKW 2010/1/4).

Mając na uwadze powyższe, zaskarżone zarządzenie odmawiające przyjęcia kasacji złożonej przez pełnomocnika lustrowanego, jako złożone przez osobę nieuprawnioną, uznać należało za nietrafne.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.